

Plan för att skydda eleverna mot mobbning, våld, diskriminering och trakasserier

Skolans namn: Alberga skola

Mot en stark gemenskap tillsammans

Enligt läroplanen har eleven rätt till en trygg studiemiljö. I enlighet med lagen om elev- och studerandevård ska det för varje skola utarbetas en elevvårdsplan för hur elevvårdsverksamheten ska genomföras, utvärderas och utvecklas. Planen utarbetas i samverkan med elevhälsan, elever och deras vårdnadshavare. Den skolspecifika elevvårdsplanen ska innehålla en plan för skydd av elever/studerande mot våld, mobbning, diskriminering och trakasserier. Detta dokument utgör botten för skolornas arbete och innehåller följande delar

- Definitioner
- Arbets- och ansvarsfördelning
- Förebyggande arbete
- Ingripande åtgärder

Dokumentet fungerar som:

- Bilaga 3 för Förskolans elevvårdsplan. Se även [Säkerhetsanvisningar](#) för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.
- Bilaga 5 för Grundläggande utbildningens elevvårdsplan. Se även [anvisningar](#) i anknytning till säkerhet: bl.a. Anvisningar för skolor gällande våldssituationer, Rumstavla trakasserier, Verksamhetskort elev som utsätts för trakasserier

Dokumentet baseras på innehåll i [Yhdessä vahvaksi yhteisöksi- ei kiusaamiselle](#) samt [Antimobbningsarbete i skolor och läroanstalter](#) (Utbildningsstyrelsen, 2020).

**Virhe. Viitteen
lähdeettä ei
löytynyt.**

Definitioner

Utgångsläget för en fungerande skolgemenskap är förtroende och samarbete. Det är viktigt att hela skolgemenskapen uttrycker en vilja att jobba för att alla ska känna sig trygga och trivas i skolan. En viktig del av det förebyggande arbetet är god kommunikation mellan skolans personal och elever samt inom dessa grupper, liksom med vårdnadshavare och andra samarbetsparter.

Trots förebyggande arbete uppstår det situationer som känns obehagliga, är kränkande och där det uppstår en maktobalans, av Utbildningsstyrelsen kallade mobbning. Varje medlem i skolgemenskapen ska känna igen mobbning och dess olika former. Alla ska också känna till gemenskapens praxis för hur man ingriper i situationer där det förekommer mobbning. Genom att tidigt upptäcka och effektivt ingripa i mobbningsituationer kan man förebygga de långvariga, och ofta allvarliga, psykosociala effekterna som mobbningen har. Gemensamt för mobbning, våld, diskriminering och trakasseri är att det kränker människans fysiska, psykiska eller sociala självbestämmanderätt.

Mobbning:

- är systematisk, avsiktlig och upprepat riktat mot samma person eller samma grupp
- sker när det existerar maktobalans och en bristande jämvikt i styrkeförhållandet mellan mobbaren och den mobbade eller gruppen, kallas även den utsatta/den som utsätter
- inbegriper roller utöver den mobbade och mobbaren också medlöparen, förstärkaren, försvararen och den tysta godkännaren.
- sker vanligen i grupp
- kan vara verbal (reta, säga elaka ord, härma, hota, utsätta för utpressning, skrämman, frysa ut, tvinga till handlingar, ge felaktiga råd etc.)
- kan vara fysiska kränkning (slå, sparka, knuffa, nypa, sätta krokben, kasta saker på någon, dra i håret etc.)
- kan vara psykiskt våld, vilket ofta är indirekt eller dold (härskartekniker, utfrysning, sprida elaka lögnar, manipulera gruppen att inte ta med alla, blickar, suckar, kroppsspråk etc)
- kan vara riktad mot egendom (skadegörelse, gömma saker, förstöra och slarva bort)
- kan ske via internet, mobiltelefon, sociala medier, spel och digitala lärplattformar m.fl.

**Virhe. Viitteen
lähdeettä ei
löytynyt.**

Mobbning på nätet

Mobbning kan ske på nätplattformar som sociala medier och spelgrupper. Skolans personal ska ingripa i mobbning som sker på skoltid eller i samband med skolans verksamhet och där skolans elever är inblandade, även då mobbning sker på nätet. Barn och unga som mobbas på nätet blir ofta mobbade också på andra sätt. Jämfört med traditionella mobbningsformer är en central skillnad att det är svårt att fly undan mobbning som sker på nätet då sociala medier även används hemma. Det är även viktigt att tala om fenomenet tillsammans med vårdnadshavare.

Det är viktigt att ordningsreglerna tar i beaktande användningen av mobilenheter i skolan och att i mediefostran diskutera sociala medier. Det är också viktigt att vuxna i skolan bekantar sig med de plattformar eleverna använder. Personalen meddelar vid behov även tjänsteleverantören ifall det kommer till kännedom att material som är kränkande för ett barn har publicerats på nätet.

Våld

Med våld avses att man avsiktligt utsätter sig själv, en annan person, en grupp eller en gemenskap för en våldshandling eller bruk av makt, antingen som ett hot eller genom att förverkliga det. Förutom mobbning kan även annat aggressivt, icke-önskvärt våldsamt beteende förekomma i skolan, t.ex. slagsmål. Det är frågan om en enstaka händelse som reds ut och sedan är över. Förfaringsätt för våldssituationer beskrivs i planer i anknytning till säkerhet: krisplan, räddningsplan, anvisningar för skolor angående våldssituationer, snabbguider för olika krissituationer.

Trakasserier

Trakasseri är förbjudet enligt diskrimineringslagen och är precis som mobbning en individuell upplevelse (att bli förödmjukad, hotad, aggressivt behandlad etc.) som bör tas på allvar. Med trakasseri avses ett beteende som syftar till att kränka en persons människovärde pga. personens sexuella läggning, kön, ursprung, funktionsnedsättning eller annat. Enligt jämställdhetslagen så klassificeras sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön som diskriminering.

Beteendet tolkas brett och det gäller e-postmeddelanden, miner, gester eller framställande av osakligt material på internet, sociala medier eller andra plattformar. Beteende som kränker människovärdet behöver inte riktas direkt mot en viss person utan det kan även riktas mot en grupp. Även mildare former förekommer som exempelvis som återkommande sexistiska kommentarer (t.ex. Hora, homo, du som kvinna/man). Också mildare former är skadliga i längden.

Med sexuella trakasserier avses verbalt, ickeverbalt eller fysiskt oönskat beteende av sexuell natur. Sexuella trakasserier kränker en persons psykiska eller fysiska integritet genom att skapa en hotfull, fientlig, förnedrande, förödmjukande eller tryckande stämning. T.ex. är sexuellt antastande ett straffbart brott.

**Virhe. Viitteen
lähdettä ei
löytynyt.**

Med trakasserier på grund av kön avses oönskat beteende som har samband med en persons könstillhörighet, könsidentitet eller könsuttryck och som kränker personens psykiska eller fysiska integritet och skapar en hotfull, fientlig, förnedrande, förödmjukande eller tryckande stämning. Det är dock inte av sexuell natur.

Till sexuellt utnyttjande av barn räknas sexuella handlingar som riktar sig mot barn under 16 år och som skadar barnets utveckling. Med grooming avses vuxnas medvetna och målinriktade verksamhet med syftet att få sexuell kontakt med barn eller locka barn att utföra sexuella handlingar. Sexualbrott mot barn som begås på nätet kan till exempel vara skickande av eller förfrågningar om meddelanden, bilder eller video med sexuell konnotation, eller utnyttjande som skett via webb-kamera.

Förfaringssätt för trakasserier beskrivs i Verksamhetskort Elev som utsätts för trakasserier samt Rumstavla för trakasserier.

Diskriminering

Diskriminering betyder att människor bemöts på ett ojämnt sätt på grund av att de hör (eller antas höra) till en viss grupp, till exempel om de har en viss övertygelse eller hör till en sexuell minoritet. Diskriminering beror ofta på fördomar och generaliseringar om gruppen i fråga. Diskriminering kan bestå av enskilda ord eller situationer, eller vara en följd av samhällets strukturer. I Finland förbjuds diskriminering i grundlagen, diskrimineringslagen, lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, strafflagen och flera enskilda speciallagar.

Enligt 8 § i diskrimineringslagen får ingen diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller en presumtion i fråga om personen själv eller någon annan. Därmed kan diskriminering också betyda att någon behandlas ojämnt på grund av att han eller hon är närstående till en person som hör till exempel till en etnisk minoritet (så kallad diskriminering på grund av närstående). En handling kan strida mot diskrimineringsförbudet också när gärningsmannen tar miste på en persons ursprung, ålder eller sexuella läggning (så kallad presumtiv diskriminering). Med diskriminering avses enligt diskrimineringslagen förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

**Virhe. Viitteen
lähde ei
löytynyt.**

Arbets- och ansvarsfördelning

Att förebygga och ingripa i mobbning, våld, diskriminering och trakasseri hör till alla som arbetar i skolan.

Ansvarspersoner

Följande personal i vår skola har särskilda ansvars- och arbetsuppgifter för att förebygga och ingripa i mobbning, våld, diskriminering och trakasserier:

Ann-Sofi Bäckström, Jonina Uunila, Micaela Pohjola

Introduktion i Plan för att skydda eleverna mot mobbning, våld, diskriminering och trakasserier

Ange när och vem som ansvarar för att årligen introducera till Plan för att skydda elever mot mobbning, våld och trakasserier.

Personalens introduktion:

- I början av höstterminen informeras personalen om planens innehåll på ett personalmöte av ansvarspersonerna. Var och en har tillgång till planen.

Elevernas introduktion:

- Eleverna informeras av klassläraren om planens innehåll.

Vårdnadshavares introduktion:

- Vårdnadshavarna kan informeras om planen t.ex. på ett föräldramöte. Planen finns till påseende i skolan. Planen kan vid behov skickas till vårdnadshavarna.

Övriga samarbetspartners introduktion:

- Elevhälsoteamet informerar berörda samarbetspartners vid behov.

**Virhe. Viitteen
lähde ei
löytynyt.**

Uppdatering, uppföljning och utvärdering av Plan för att skydda eleverna mot mobbning, våld, diskriminering och trakasserier

Planen uppdateras enligt följande:

- Planen revideras varje höst.

Genomförandet av planen uppföljs enligt följande:

- Rektor och elevhälsoteamet ansvarar kontinuerligt för uppföljningen.

Följande dokumentation görs vid uppföljning och utvärdering:

- Rektor och elevhälsoteamet dokumenterar gjorda uppföljningar och utvärderingar.

**Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.**

Förebyggande arbete

Centralt är att i skolgemenskapen föra diskussioner om värdegrunden och hur man bemöter varandra. Förebyggande arbete skall vara på ett sådant plan att skolan ska ha redskap och verktyg att ingripa redan innan det blir frågan om mobbning. Arbetet inbegriper bl.a. stärkande av klassanda och gruppdynamiken samt stödjande verksamhet så att alla stöds i att våga vara sig själv. I delen för förebyggande arbete beskrivs skolans förfaringssätt, verksamhet och överenskommelser för att förebygga mobbning, våldsamt eller aggressivt beteende, diskriminering och trakasserier. Elevernas inbördes samspel och interaktionen mellan eleverna och de vuxna i skolan ska beaktas i arbetet.

**Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.**

Hur genomförs och behandlas enkäter som berör elevernas välmående, ork och vardag:

På individnivå:

- Eleverna fyller i en trivselenkät årligen. Denna enkät fylls i januari-februari. Om det framkommer individuella ärenden i samband med enkäten behandlas dessa av den expert eller personal som har till uppgift att sköta ärendet.

På klassnivå:

- Ärenden som berör hela klassen och som framkommer i resultaten av trivselenkäten behandlas i första hand av klassläraren, vid behov också av elevvårdspersonalen och/eller trivsel-teamet.

- Klassen diskuterar och fyller tillsammans i några frågor om trivseln i klassen. Elevrådsrepresentanterna presenterar klassens svar på ett elevhälsomöte. Om det framkommer ärenden som borde behandlas ytterligare tar den expert eller personal som ansvarar för ärendet itu med saken. Elevrådsrepresentanter från varje klass deltar åtminstone i ett elevhälsomöte per år, där man behandlar trivseln i klassen.

På skolgemenskapens nivå:

- Rektor och personal ansvarar för att det skall råda en god skolgemenskap. Samarbete med vårdnadshavare i temat: Skoltrivsel.

- Direktionen tar del i elevenkätens resultat och diskuterar saker som berör elevernas trivsel i skolan.

**Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.**

Ange vilka metoder, program, modeller eller verktyg använder skolan för antimobbning, utvecklande av sociala färdigheter, gruppbildning och känsla av gemenskap (exempel finns på s.11):

Material av: Haru, Mieli och Vi i klassen.

Modellen ska även anges på skolans hemsida.

Hur tillämpas dessa praktiskt

På individnivå:

- Eleverna fyller i en trivselenkät under året.

På klassnivå:

- Lärarna jobbar regelbundet med materialet.

- Eleverna görs medvetna om att ingen form av mobbning tolereras och att de skall prata med en vuxen om de ser eller hör att någon mobbas. Diskussioner kring mobbning skall ingå som en naturlig del i undervisningen.

På skolgemenskapens nivå:

- För att motverka uppkomsten av mobbning har skolan bl.a. vänelevsverksamhet, samarbete över klassgränserna, trivselenkäter och rastövervakning. Skolan utlyser skolfred i början av hösten.

- Det ordnas en Må Bra vecka i september var eleverna får arbeta över klassgränserna och målet är att främja gemenskap i hela skolan.

Samarbete med vårdnadshavare i temat:

- Diskussioner kring temat på föräldramöten. Vid eventuella mobbningssituationer kontaktas vårdnadshavarna.

**Virhe. Viitteen
lähdettä ei
löytynyt.**

I elevvårdsplanen specificeras att skolan uppgör ordningsregler för trivsel och trygghet i skolan. Dessa bifogas som en del av läsårsplanen av skolans direktion. Ange hur skolan uppgör gemensamma regler för grupper, klassen och skogemenskapen.

På klassnivå:

- Klasserna har förutom skolans gemensamma regler även egna trivselregler. Klassen utarbetar dessa trivselregler tillsammans i början av läsåret.

På skolgemenskapens nivå:

- Personalen gör upp skolans ordningsregler för trivsel och trygghet.

Samarbete med vårdnadshavare i temat:

- Direktionen behandlar skolans ordnings och trivselregler.

Hurdan vänelevs-/tutorverksamhet/ kamratmedling samt elevkårsverksamhet ordnas på skolan och hur informerar man om den.

På individnivå:

- Eleverna har en eller flera vänelever. Alla elever har möjlighet att ställa upp som kandidat då medlemmarna till elevrådet väljs.

På klassnivå:

- Vänelevs klasserna (fsk - åk 4, åk 1 - åk 5, åk 2 – åk 6, åk 3 har inga vänelever), har gemensam verksamhet under läsåret om möjligt.

- Varje klass väljer två elevkårsrepresentanter årligen.

- Klasslärarna informerar eleverna både om vänelevs- och elevkårsverksamheten.

På skolgemenskapens nivå:

- Eleverna samarbetar med sina vänelever och andra elever över klassgränserna.

- Elevkårsrepresentanterna träffas under läsåret vid behov.

Samarbete med vårdnadshavare i temat:

- Vårdnadshavarna informeras om vänelevs- och elevkårsverksamhet.

**Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.**

Hur ordnas fungerande samarbete vid övergångsskeden mellan enheter (t.ex. att sprida kunskap om elevvården och dess tjänster, speciellt vid övergångsskeden.)

På individnivå:

- Förskolepersonalen, läraren för den blivande ettan och specialläraren träffas och diskuterar elevvården. Specialläraren jobbar regelbundet i förskolegruppen.
- Kuratorn träffar eleverna i åk 6 på vårterminen. Läraren i åk 6 har överlåtelsemöte med högstadiet.

På klassnivå:

- Eleverna har möjlighet att bekanta sig med högstadiet under åk 6.

På skolgemenskapens nivå:

- Sfn (förskola och årskurs 1 och 2)

I samarbete med vårdnadshavare:

- Skolan ordnar på våren ett informationstillfälle för de blivande ettornas vårdnadshavare.
- Högstadierna ordnar en föräldrakväll för föräldrarna i åk 6

Samarbete med ungdomsarbetare (t.ex. kamratstödsgrupper), myndigheter och andra samarbetspartners:

**Virhe. Viitteen
lähdeettä ei
löytynyt.**

Ingripande åtgärder

Personalen kan använda sig av restaurativt förhållningssätt (t.ex. MAPA®, RESTO, ART®). Restaurativa förhållningssätt betonar en positiv process som bygger på möten, diskussioner och samarbete och som syftar till att öka förståelsen mellan parterna. Det stärker beredskapen för medling i utmanande situationer på ett konstruktivt sätt som stärker delaktigheten

Följande personer har gått skolning: Ann-Sofi Bäckström, grundutbildning i ART 2010

Följande personer ämnar gå skolning:

I skolan finns följande sätt att anmäla om mobbning på låg tröskel (t.ex. genom skolans epost):

På individnivå:

- Eleven kan berätta personligen, via Wilma åk 5-6, per e-post eller via trivselenkäten om eventuella mobbningsfall.

- Vi har i bruk Someturva tjänsten var elever kan anmäla och mobbning och genom servicen få stöd i mobbningsfall.

På klassnivå:

- Eleverna uppmanas att berätta om de ser mobbning.

På skolgemenskapens nivå:

För vårdnadshavare:

- Vårdnadshavarna kan med låg tröskel kontakta skolans personal (via Wilma, epost).

Processen för individuellt stöd, behövlig vård och utnämndet av en vuxen för att stöda särskilt utsatt elev ser ut enligt följande:

Klassläraren tillsammans med elevvårdsteamet ansvarar för det individuella stödet för den utsatta eleven och för saken vidare till rätt instans.

**Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.**

Andra åtgärder för att ingripa i mobbning, trakasserier, diskriminering samt våldsamt och aggressivt beteende:

Trivsel-teamet ansvarar för att öppna en utredning vid misstänkt mobbning. Allas samtal protokollförs.

Klassläraren och hemmet informeras.

Fallet följs upp och åtgärder vid behov.

Exempel på åtgärder:

- samarbete med elevvården, stödsamtal
- effektivera rastövervakning
- rast olika tider / ställen
- gå hem olika tider
- skicka hem eleven resten av dagen (mobbaren)

**Virhe. Viitteen
lähdeettä ei
löytynyt.**

Modell över förfarande vid mobbning, våld, diskriminering och trakasserier:

De personer som i skolan ansvarar för utredningen av mobbning och trakasserier kan arbeta enligt följande modell. Två vuxna diskuterar och dokumenterar diskussionen enligt anvisningar för disciplinära åtgärder. Det är dessutom viktigt att välja ett neutralt utrymme i skolan för genomgång av händelsen med eleverna, skilt för sig. Uppföljningen av mobbning, diskriminering eller trakasserier är fortlöpande. Elevens ålder ska beaktas för förfaringsmodellen och åtgärderna.

Modell över förfarandet:

1. Diskussion med den mobbade/trakasserade/diskriminerade eleven, insamling av information över vad som har hänt
2. Diskussion med de elever som deltagit i mobbningen/trakasseriet/diskrimineringen, uppgörande av skriftliga löften över hur de kommer att ändra sitt beteende
3. Information till vårdnadshavarna över vad som hänt och vad som gjorts
4. Uppföljningsdiskussioner med alla parter

Ifall mobbningen/trakasseriet/diskrimineringen fortsätter:

- Diskussion med rektor
- Föräldramöte med elevernas vårdnadshavare
- Disciplinära åtgärder enligt plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder
- Brottsanmälan

Mötesstruktur för möte med en elevs vårdnadshavare:

Deltagare kan bestå av följande personer: klasslärare/lärare, rektor och elevvårdspersonal vid behov, representant för skolans antimobbningsteam/utredande person. Det är viktigt att fundera över vilka personer som deltar så att mötet inte består av en större grupp skolpersonal och en vårdnadshavare.

Struktur för mötet:

- Ordförande öppnar mötet och problemet presenteras ur ett konstruktivt perspektiv
- Diskussion om lösningsförslag med vårdnadshavarna
- Överenskommelse om hur ärendet tas upp hemma med eleven/studeranden
- Överenskommelse om uppföljning

**Virhe. Viitteen
lähdettä ei
löytynyt.**

Mobbning och lagen

Ifall utredningsdiskussioner inte är en tillräcklig åtgärd kan det vara skäl att ta till straffrättsliga åtgärder. Innan åtgärder vidtas bör man försäkra sig om att fallet uppfyller de brottskännetecken som lagen kräver. Därtill behövs bevis och vittnen som kan bestyrka mobbningen. För att fallet ska gå vidare till rättslig behandling krävs brottsanmälan, förundersökning och åtalsprövning.

Skolans lärare och rektor är skyldiga att meddela om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett i skolan eller under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den elev som gjort sig skyldig till detta och för den elev som utsatts för detta.

En elev är enligt lag skyldig att inte mobba eller diskriminera samt handla så att hen inte äventyrar andra elevers, skolgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa. Mobbning är en brottslig verksamhet då den uppfyller de brottskännetecken som fastställs i lagen. På mobbning kan lagparagrafer som gäller ärekränkning, olaga hot, lindrig misshandel eller misshandel tillämpas. Att fungera som medbrottsling, medhjälpare och anstiftare är enligt lag brottsliga handlingar. Straffet varierar från böter till fängelsestraff. De ungas brottsrättsliga ansvar börjar först vid 15 års ålder, men hen har ändå skadeståndsansvar för skador hen avsiktligt har förorsakat. Ersättningen kan vid behov tas från den första lönen.

Målsägandebrott den mobbades föräldrar eller mobbade (över 15 år) beslutar om hen vill göra en brottsanmälan (lindrig misshandel, olaga hot, ärekränkning).

Allmänt åtal undersöks alltid av polisen oavsett om offret kräver det eller inte. I sådana fall kan även skolan vara den som gör brottsanmälan (misshandel).

Lindrig misshandel åsamkar offret fysisk smärta men ger inte bestående men, t.ex. att knuffa och lugga någon.

Olaga hot när hotet riktar sig mot personens fysiska eller psykiska integritet. Det kan vara en muntlig hotelse, ett brev, ett sms- eller e-postmeddelande eller ett fysiskt hot, t.ex. vapen.

Ärekränkning om man framför en osann uppgift, eller en antydning om någon med avsikt att orsaka skada eller lidande för den kränkta.

Misshandel fysisk misshandel som ger men, dvs. att skada en annan människas hälsa.

Straffbar hatretorik är kommunikation som uppfyller kännetecknen för brott. Vanliga brottsrubriceringar för straffbar hatretorik är hets mot folkgrupp, ärekränkning, spridande av information som kränker privatlivet eller brott mot trosfrid.

**Virhe. Viitteen
lähde ei
löytynyt.**

Spridande av information som kränker privatlivet kan vara exempelvis spridning av uppgifter, antydan eller bild så att gärningen är ägnad att orsaka skada eller lidande för den kränkta eller att utsätta personen för missaktning.

Sexualbrott är bland annat våldtäkt, tvingande till sexuell handling, sexuellt utnyttjande, sexuellt antastande, sexuellt utnyttjande av barn, köp av sexuella tjänster av ung person och lockande av barn i sexuella syften.

Olaga förföljelse är en situation där någon upprepade gånger hotar, följer efter, iakttar, kontakter eller på något annat jämförbart sätt förföljer någon annan så att förfarandet är ägnat att skapa rädsla eller ångest hos den som förföljs.

Brottsrubriceringar för mobbning som sker på nätet kan vara exempelvis olaga hot, brottmot kommunikationsfrid, identitetsstöld, upphovsrättsbrott, störande av post- och teletrafik, dataintrång, kränkning av kommunikationshemlighet, bedrägeri eller dataskadegörelse.

Virhe. Viitteen
lähdeä ei
löytynyt.

Exempel på metoder som utvecklats för antimobbingsarbetet

Det finns flera metoder och program för att förebygga och ingripa i mobbning, stärka emotionella och kommunikativa färdigheter och för att utveckla verksamhetskulturen. Nedan har exempel på några av dem samlats för den grundläggande utbildningen.

Ansvarstrappan. <http://www.kidsskills.org/svenska/ansvarstrappan/>

Fadderelevsverksamhet. Mannerheims Barnskyddsförbund.

<https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-jaoppilaitoksille/kummioppilastoiminta/>

Folkhälsans material på svenska t.ex. gällande stöd till föräldrar, jämställdhet, handlingsplan, vänelever, skolfred: <https://www.folkhalsan.fi/barn/professionella/anti-mobbning/>

Hyvinvoinnin vuosikello. Sosiaalisen vahvistamisen toimintamalli yhteisölliseen hyvinvointityöhön perusopetuksessa. Rovaniemi stad. <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=22f675c8-f199-48ee-94a4-80cc0d619be4>

Hyvän mielen koulu. Käsikirja mielenterveystaitojen vahvistamiseen yläkouluissa. MIELI Psykisk Hälsa Finland rf. <https://mieli.fi/fi/kirjat/hyvän-mielen-koulu-käsikirja-yläkoululaisen-mielenterveyden-edistämiseen>

Institutet för hälsa och välfärd. <https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-ochutveckling/tjanster/statens-specialtjanster-inom-social-och-halsovarden/medling>

Programmet Askelettain. Hogrefe. <http://www.hogrefe.fi/testit/askeleittain/>

Programmet Friends. Stationens Barn rf. www.asemanlapset.fi/sv/organisation/friends

Programmet KiVa Skola. Åbo universitet. <https://www.kivaskola.fi>

Programmet Lions Quest. <http://www.lionsquest.fi/framsidan/>

ProSkola <https://inlarningochstod.fi/proskola/>

Skolfredsprogrammet. Folkhälsan, Finlands Föräldraförbund, Mannerheims Barnskyddsförbund, inrikesministeriets polisavdelning och Utbildningsstyrelsen. <https://www.mll.fi/skolfreden>

Vän-/stødelevsverksamhet. Mannerheims Barnskyddsförbund. www.mll.fi/tukioppilastoiminta
VERSO-programmet för kamratmedling. <http://sovittelu.com/vertaissovittelu/pa-svenska/>

Yhteispeli. Samspel. Institutet för hälsa och välfärd. <https://www.thl.fi/fi/tutkimus-ja-asiatuntijatyo/hankkeetja-ohjelmat/yhteispeli>